

CYNGOR BWRDEISTREF SIROL TORFAEN

CYNLLUN RHEOLI ASED AU PRIFFYRDD
2019 - 2025

Crynodeb Gweithredol

1 Crynodeb Gweithredol

1.1 Diffinnir rheolaeth ar asedau Priffordd fel:

“Dull strategol sy’n nodi’r dyraniad gorau posibl o adnoddau ar gyfer rheoli, gweithredu, cadw a gwella’r seilwaith priffyrdd er mwyn cwrdd ag anghenion cwsmeriaid nawr ac yn y dyfodol”^[1]

Mae mabwysiadu dull rheolaeth ar asedau yn cael ei ystyried nawr gan Lywodraeth Cymru fel dull profedig o ddangos darbodaeth effeithiol o’r rhwydwaith priffyrdd trwy ddarparu dealltwriaeth ariannol sylweddol.^[2] Mae’r strategaeth yma’n cofnodi ac yn adrodd sut fydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen yn mabwysiadu ac yn defnyddio’r egwyddorion yma i reoli asedau priffyrdd cyhoeddus.

Mae’r Strategaeth yma’n ymrwymo Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen i:

- a. Safonau Fforddiadwy; mae’r strategaeth yn sefydlu safonau sy’n fforddiadwy o fewn cyllidebau presennol ac yn eu cyfleu i’r cyhoedd a defnyddwyr eraill fel eu bod yn gwybod beth i’w ddisgwyl.
- b. Cynllunio Tymor Hir; mae’r strategaeth yn galluogi’r cyfnodau tymor canolig (10 mlynedd) a thymor hir (20 mlynedd) i sicrhau’r cydbwysedd cywir o drwsïadau tymor byr, camau ataliol a newid asedau hynafol.
- c. Dyraniad Cyllidebol; mae’r strategaeth yn gofyn bod data’n cael ei gasglu ynglŷn ag asedau’r briffordd a fydd yn galluogi penderfyniadau gwybodus i gael eu gwneud ynglŷn â sut i wario’r arian sydd ar gael yn y ffordd orau.
- d. Rheoli Risg; mae’r strategaeth yn gofyn am ddadansoddiad o ddata asedau i fesur a rheoli’r risg sydd ynghlwm ag unrhyw benderfyniadau sy’n codi o’r strategaeth.

1.2 Bydd gweithredu’r strategaeth yn cefnogi:

1. Cyflwyno Cyfrifon Llywodraeth Gyfan ac yn benodol Cod Asedau Trafnidiaeth Sefydliad Siartredig Cyllid a Chyfrifeg Cyhoeddus (CIPFA) .

2. Dymuniad parhaus Llywodraeth Cymru i weld Awdurdodau'n defnyddio rheoli asedau ar gyfer priffyrdd, sylweddoli a dangos y buddion cysylltiedig o ran costau a llywodraeth dryloyw o'r asedau sy'n gysylltiedig â rhwydwaith y priffyrdd.
  3. Yr angen i reoli pwysau cynyddol ar y gyllideb o ganlyniad i'r sefyllfa ariannol genedlaethol a lleol.
  4. Yr amcanion yng Nghynllun Corfforaethol 3 Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen 2016-2021 - 'Defnyddio adnoddau'n ddoeth, gan gynnwys cynnal a chadw seilwaith priffyrdd a lleihau defnydd o ynni a gwastraff,' - mae hyn yn tybio'r gofyniad o dan y Ddeddf Priffyrdd 1980 i gynnal a chadw'r briffordd mewn cyflwr diogel ar gyfer defnyddwyr, a hefyd yn adlewyrchu'r ysfa i reoli'r ased yn economaidd ac yn ecolegol neu amgylcheddol.
- 1.3 Mae amrediad y briffordd a fabwysiadwyd yn cael ei ddal gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen, ac ased y briffordd yw unrhyw strwythur, system, adeiladwaith neu dir sy'n gysylltiedig â'r briffordd a fabwysiadwyd.

Yn Ebrill 2018, mae gan y Cyngor, yn rhinwedd ei swyddogaeth fel Awdurdod Priffordd, asedau'n cynnwys y prif grwpiau asedau canlynol:

- A. 442 cilometr o briffordd,
- B. 633 cilometr o droedffordd,
- C. 173 o bontydd a 12 ohonyn nhw â chyfyngder o ran pwysau ar hyn o bryd,
- D. 109 o geuffosydd â diamedr rhwng 0.8m a 1.5m, 27 o isffyrdd
- E. 13601 o oleuadau stryd, gyda 7062 o'r rheiny wedi eu goleuo'n llawn, 4697 yn cael eu goleuo rhwng y cyfnos a hanner nos ac yna 05:00 a.m. a'r wawr, a 1842 ddim yn cael eu goleuo ar hyn o bryd,
- F. 47 set o oleuadau traffig (gan gynnwys croesfannau Pelican, Puffin a Toucan),
- G. 1342 o arwyddion traffig wedi eu goleuo a bolardiau,

H. Tua 5000 o arwyddion traffig nad ydynt yn cael eu goleuo. Serch hynny ystyrir nad yw arolwg o'r rhain yn effeithiol o ran cost ar hyn o bryd, ond bydd yn rhan o'r gwelliannau sy'n cael eu hystyried gan y Cynllun yma.

I. 17300 o geuffosydd,

J. Tua 350 cilomedr o bibellau traenio'r briffordd. Serch hynny ystyrir nad yw arolwg o'r rhain yn effeithiol o ran cost ar hyn o bryd, ond bydd yn rhan o'r gwelliannau sy'n cael eu hystyried gan y Cynllun yma.

Noder: Mae'r Cynllun yn ymwneud â rhwymedigaethau'r Cyngor fel Awdurdod Priffyrdd yn unig ac felly ond yn cynnwys yr asedau hynny ar y briffordd a fabwysiadwyd. Nid yw strydoedd preifat a heolydd a gafodd eu trosglwyddo i landlordiaid cymdeithasol yn cael eu cynnwys. Mae amrediad y briffordd a fabwysiadwyd ar gael ar wefan y Cyngor.

- 1.4 Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen, fel tirfeddiannwr yn gyfrifol am asedau nad sydd yn y dosbarth o briffordd a fabwysiadwyd, fel strydoedd a throedffyrdd sy'n eiddo i'r Cyngor a bydd yn cynnal a chadw'r rhain mewn cyflwr diogel, yn ôl gofal y ddeddfwriaeth neu gysail barnwrol, serch hynny, gall hyn fod o dan lefel y gwasanaeth a roddir i'r rhwydwaith priffyrdd a fabwysiadwyd.
- 1.5 Mae ychwanegiadau i'r ased o ganlyniad i adeiladu newydd yn Nhorfaen wedi bod yn gymharol fach ers 2003 gyda hyd y rhwydwaith yn cynyddu o 427.5 cilomedr i 441.9 cilomedr yn 2018, serch hynny mae nifer o ddatblygiadau mawr ar droed yn ystod y 5 mlynedd nesaf a fydd yn arwain at ychwanegiadau sylweddol i asedau'r briffordd. Ar wahân i gelfi'r stryd ac arwyddion stryd nad ydynt wedi eu goleuo, mae data'n dda ar gyfer yr holl categorïau ac nid oes disgwyl i hyn gael effaith fawr ar asedau'r priffyrdd ar y cyfan.
- 1.6 Mae Cynllun Datblygu Lleol presennol Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen yn dweud fod disgwyl i rwydwaith y briffordd gynyddu 2 – 4% ychwanegol dros gyfnod y Cynllun. Mae Adran Blaengynllunio CBST yn diweddarau'r CDLI gyda'r diweddariad yma a disgwylir y bydd twf yn y rhwydwaith yn gymesur â'r blaenamcanion presennol.
- 1.7 Mae'r Adran Drafnidiaeth yn cwblhau arolygon er mwyn nodi'r cyfanswm milltiroedd y mae cerbydau'n teithio yn ôl math a rhanbarth; mae'r rhain wedyn yn cael eu hallosod gan ddefnyddio ffactorau twf hysbys er mwyn roi ffigyrau ar gyfer pob categori am gyfnodau o bum mlynedd. Mae'r Rhagolwg Trafnidiaeth Ffordd 2011 yn adrodd dim ond am gyfanswm y milltiroedd sy'n

cael eu gyrru yng Nghymru, serch hynny, ar sail y cynnydd bach yn hyd y rhwydwaith, gellir rhagdybio perthynas ddefnyddiol rhwng unrhyw nifer ychwanegol o filltiroedd a defnydd o'r briffordd.

- 1.8 Gan fod gan ased y priffyrdd y Gost Ailosod Gros fwyaf o unrhyw ased y mae CBST yn ei reoli, yna bydd unrhyw cynnydd mewn dirywiad oherwydd cynnydd mewn defnydd gan draffig yn cael effaith sylweddol ar y Cynllun. Yr arolwg presennol ar gyfer pob math o draffig yn y categorïau 'Trefol Arall' a 'Gwledig' (y rheiny sy'n cyd-fynd â phroffil rhwydwaith Torfaen) yw:

Amcangyfrifon Traffig Ffordd yr Adran Drafndiaeth – Cymru (biliwn o filltiroedd)

	2010	2015	2020	2025	2030
Car	12.3	12.4	13.7	14.6	15.4
Cerbyd Nwyddau Ysgafn	2.2	2.6	3.0	3.5	3.9
Cerbyd Nwyddau Trwm Anhyblyg	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6
Cerbyd Nwyddau Trwm Cymalog	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Cerbyd Gwasanaeth Teithwyr	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Pob Traffig	15.3	15.9	17.6	19.1	20.3
% Cynnydd	Gwaelodlin	3.92%	15.03%	24.84%	32.68%

- 1.9 Felly gellid dadlau gan y bydd tua 15% yn fwy o filltiroedd yn cael eu cwblhau gan gerbydau yn Nhorfaen erbyn 2020, bydd cynnydd gysylltiedig yn nirywiad y briffyrdd h.y. mwy o dyllau, mwy o gilomedrau o'r ffordd yn cwmpo o dan y safon dderbyniol ar gyfer cynnal a chadw.

- 1.10 Mae pob ymholiad neu gwyn gan y cyhoedd sy'n ymwneud â phrifyrdd yn cael ei drin naill ai gan ganolfan alwadau cwsmeriaid y Cyngor neu'r Adran Gyfathrebu Corfforaethol. Mae'r rhain yn cynnwys cysylltiadau try'r ffôn, e-bost neu lwyfannau cyfryngau cymdeithasol ac wyneb yn wyneb, ac yn cael eu cofnodi a'r mewnosod i gronfa ddata (Mayrise ar hyn o bryd), ac mae'r rhain yn cael eu trosglwyddo'n electronig i'r adrannau a'r swyddogion perthnasol ar gyfer gweithredu neu sylwadau. Mae'r llif wybodaeth yma'n cael ei ddadansoddi er mwyn sicrhau bod yr holl gyfathrebiadau o fewn targedau'r cyngor ar gyfer ymdrin ag ymadweithiadau o'r fath yma.
- 1.11 Fel rhan o'r broses o reoli ased y briffordd, bydd CBST yn ymgynghori a'r cyhoedd ar faterion cyffredinol yn ymwneud â phrifyrdd trwy'r adran 'Your Say' ar wefan y Cyngor. Argymhellir fod hyn yn digwydd pob dwy flynedd o 2013/14. Bydd yr arolwg yn gofyn yr un cwestiynau fel bod modd asesu tueddiadau a chyfraddau bodlonrwydd cwsmeriaid.